

FIONA 'ELÖNE
TULIT
LUOKSENI
KUTSUMATTA

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Copyright © Fiona 'Elöne ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

ISBN 978-951-1-41294-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

TORSTAI

Runkkunaama⁶⁶ hakkaa sillan alle rajatulla keikkalavalla tarpeettoman suuriin kajareihin kytkettyjä instrumenttejaan. Imuroimani kristalli on osittain tukkinut toisen nenäonteloni, ja pala varmistaa, että fiilis pysyy tasaisen hyvänä. Vasemmassa kädessäni on spliffi ja toisessa nopeasti tyhjentävä vesipullo. Balance.

Lantion liikkeitä on välillä vaikea sovittaa rätisevään kitaraan, mutta ainakin rummut tarjoilevat tiukkaa tahtia. Musiikkia ei ole selvästikään tehty tätä varten, mutta kieltäydyn uskomasta maailmaan, jossa persettäni ei voi heiluttaa aina, kun siltä tuntuu. Moshaan tukkaani tasaisin väliajoin tiedottaakseni myös takanani vellovaa yleisöä siitä, että tiedän kyllä, millä keikalla olen.

Kaiuttimissa särisevän kitaran ääni on yhtäkkiä tavattoman kimeä. Ääni peittää nopeasti biisin vähäisen melodian, se kaikuu sementtisistä pylväistä lähes uhkaavalla tavalla. Hamuilen minigrippiä, joka oli äsken vielä taskussani, kun ääni muuttuu sireeniksi. Ei vittu, soittiko joku kytät? Löydän

jauhopussin vihdoin rintaliiveistäni ja alan tyhjentää sen sisältöä suoraan suuhuni. Tulkoot siat, sisältäni ette saa mitään! ajattelen ja nauran. Mämmit menevät nauraessani väärään kurkkuun. Ei jumalauta. Alan kakoa, mutta jokin on jumissa.

Pomppaan pystyyn sängyssäni, kurkku on ihan tukossa. Tartun tyynyn vieressä huutavaan puhelimeen, painan herätyksen pois päältä ja kaadun takaisin sänkyyn. Vaikka on jo torstai, viikonlopun keikka tuntuu rehellisesti vieläkin kehossa. Kipu muistuttaa, että olen synnyttänyt ihmisen, ja sen vuoksi ainakin kaksi vuosikymmentä lähempänä kuolemaa kuin ikäiseni yleensä. Vielä muutama vuosi sitten olisin voinut vetää surutta kolme vuorokautta ilman sen kummempia oloja. Nyt olen yhden ulkoilun jälkeen krapulassa viidettä päivää putkeen.

Niskani on niin jumissa, etten pysty kääntämään päätäni. Järjellä tiedän, ettei se ole vaarallista, mutta salaa mieleni sopukoissa epäilen selkärangan murtumaa, jonka Jumala on lähettänyt rangaistakseen minua holtittomasta käytöksestä ja vastuuttomasta vanhemmuudesta. Mielessäni kaikuivat vauvaryhmien tuomitsevat valistussaarnat: *Lapsi voi olla yhtä monta yötä poissa kotoa kuin hänellä on ikävuosia, mutta alle yksivuotias ei yhtäkään*. Omani on kohta jo kaksi, mutta hän on käynyt yökylässä kuukauden ikäisestä.

Vaikerran ääneen ja lähetän Parhaalle Ystävälleni viestin, jossa kuvailen mahdollisimman yksityiskohtaisesti kaikkia tapoja, joilla mieluummin tulisin tapetuksi kuin olisin tänään työssäkäyvä vanhempi. Hän on varmasti tylsistynyt aamuvuorossa, sillä vastaus tulee välittömästi: *Hukuttautuminen on mun mielestä vähän passé, sitä paitsi en kyl oo tulos*

muistelee sua mihkää steissin vessaan, mut jos haluat katuskottavuutta, ni itsensä elävältä syöminen ja tulivuoreen heittäytyminen ehdottomasti kärkisijoilla.

Hän on oikeassa, kuten yleensä. Vessaan hukuttautuminen on vähän mielikuvituksetonta. Uusi viesti pomppaa näytölle: *Rottaämpäri sen sijaan on eläinräökkäystä, en pysty kannattaa.*

Kirjoitan nopeasti vastauksen, jossa kiitän häntä hänen rajattomasta viisaudestaan ja omani rajallisuudesta muistuttamisesta. *Syvimmät pahoitteluni rottayhteisön edustajille. Olen ajattelemattomuudessani loukannut monia ja lupaan toimia jatkossa paremmin. Kiitos ongelman esille tuomisesta.* Lähetän perään kaksikymmentä ruusua.

Puhelimeni piippaa taas. Tarkistan ilmoituksen, joka muistuttaa minua terapiasta. Tunnustelen oloani ja totean, etten jaksaisi olla tänään aikuinen. Haluaisin viettää rokulipäivän lapsi kainalossa. Bingata sarjoja ja tilata pitsaa sänkyyn. Kaa-pit ammottavat tyhjyttään. Metroasemalla on pitseria, jonne kävelee kovassakin vastatuulella korkeintaan kaksi minuuttia. Tänään on kuitenkin sellainen päivä, että mielihyvin maksaisin pari euroa ekstrapäivää, että kuriiri toimittaisi lätyt suoraan ovelle. Tarkistan verkkopankin, ja tilini palauttaa minut maan pinnalle: 48 euroa 52 vitun senttiä. Kuun alkuun on vielä viikko.

Kuvittelemanani pitsakuski peruuttaa ovelta takaisin käytävään, kävelee pieneen punaiseen Yarikseensa ja ajaa höyryävän pahlilaatikon kanssa takaisin kulman taakse.

Sitten muistan, ettei lapsikaan yleensä jaksa katsoa edes kokonaista jaksoa paikallaan, saati maata koko päivää sängyssä. Toisaalta voisin viedä hänet päivähoitoon ja tulla korttelin

kulmassa sijaitsevan lähikaupan kautta kotiin. Valmispasta-annos ei tekisi budjettiin yhtä pahaa lovea kuin suussasulava pitsa, ja saisin olla kotona koko päivän rauhassa. Sitten muistan terapian. Alan pyöritellä numeroita päässäni kuin ratkaisisin Da Vinci -koodia. Lopputulema on, että saisin maata paikallani syömässä einespastaa reilut kaksi tuntia. Harkitsen terapian perumista. Aina voi olla räjähtävä ripuli. Sitten tunnustelen hataraa mielenterveyttäni ja totean, että terapian peruminen ei varmasti ole kenenkään etu.

Avaan sängyn jalkopäässä lataavan läppärin ja suuntaan sähköpostiin. Hopeisena kiiltävä tietokone on koristeltu tarroilla, ja sen kameran linssiä peittää foliohattuhuuruissa liimattu sydän. Se on kulunut lukukelvottomaksi, mutta siinä on muistaakseni lukenut *non à la haine*, tai jotain muuta yhtä hyödyttöä. Niskani on niin jumissa, etten kykene suuntaamaan päätäni alaspäin, joten tiirailen hämärrettyä näyttöä eteen tulevien poskipäideni takaa.

Avaan ensimmäisen lukemattoman sähköpostiviestin, joka on aikaleiman mukaan saapunut myöhään eilen.

*Voi kyrvänsyyliä, puhisen ääneen ja melkein herätän lapsen, joka nukkuu pinnasängyssä huoneen toisella puolella. Hän kuitenkin laskee päänsä saman tien takaisin tyynyyn, kääntää kylkeä ja jatkaa tuhinaa. Helvetin ärsyttävää. Olen ollut reippaasti yli puoleenyöhön koneella tekemässä töitä, mutta sähköpostini ei ole taaskaan päivittynyt reaaliaikaisesti. Klikkaan tuottaja-Matilta tulleen viestin auki, tekstiä on tasan yksi rivi: *Liitteenä mun kommentit uusimpaan versioon. Teetkö muokkaukset asap, viimeistään perjantaihin mennessä, ni saadaan jakso eteenpäin?**

Olen pahimmassa rahan tarpeessani ottanut keikan maailman ankeimman verkkosarjatuotannon käsikirjoittajana. En muista ohjelman nimeä enkä edes alustaa, jolla sitä esitetään. En ole koskaan katsonut jaksoakaan, ja siihen tuskin tulee muutosta tulevaisuudessakaan, sillä tuottaja-Matti on ottanut asiakseen ampua alas jokaisen edes puolikelvollisen ideani. Hän ”kommentoi” laajasanaisesti kaikkia käsikirjoitusversioitani, mikä käytännössä tarkoittaa hänen oman ideansa puhtaaksi kirjoittamista, ja Masan ideat ovat objektiivisesti perseestä. Masa on tyypillinen Keskinertainen Mies. Mies, jolla ei oikeastaan ole hirveästi sanottavaa mutta joka tykkää puhua. Mies, joka ei välttämättä ole kovin hyvä missään mutta neuvoo mielellään. Sellainen, joita on maailma, Tinder ja etenkin kaikki luovat tuotannot täynnä.

Kiroan tuottaja-Matin alimpaan helvettiin. Jonnekin syvemmälle kuin ihmiset, jotka eivät peitä suutaan aivastaessaan, ja vielä alemmas kuin heidät, jotka peittävät suun kämmenellä ja sitten tahmatassujaan pesemättä lääppivät kaikkia ja kaikkea läpi elämän.

Tällä kertaa Masalla on ollut viimeisin palauttamani käsikirjoitusversio kaksi viikkoa, mutta hän olettaa minun tekevän muutokset tämän päivän aikana. Lausun hiljaisen rukouksen Luciferille avatessani liitettä. Pyyntöni ovat mitä ilmeisimmin kadonneet tunnistamattomiksi värinöiksi sfääreihin, sillä huomaan heti, että muutoksia on paljon.

Ei tässä mitään hätää ole, kunhan otat iisisti etkä yllirasita itseäsi, hoen itselleni. Ravistaudun hereille, singahdan nopeasti vessaan ennen kuin lapsi herää ja laitan pikapuuron mikroon. Käänän valmistusajan kahteen minuuttiin,

ja sinä aikana käyn viileässä pikasuihkussa. Kuivaan itseni puolihölkässä kylpyhuoneesta makkariin ja rykäisen ensimmäiset käteeni tarttuvat vaatteet päälle. Ajoitukseni on loputtomissa toistoissa hioutunut timanttiseksi, ja kuten joka aamu, samaan aikaan kun saan housujeni vetoketjun kiinni, alkaa pinnasänky kolista.

Lapsi on herännyt ilmoittamaan olevansa janoinen. Nostan hänet syliini, ja käymme hakemassa lasin vettä. Hän tarraa naamaani ja painaa kuolaa valuvan suunsa silmiäni väliin rakkauden osoitukseksi.

Istuudun sängylle, ja lapsi irrottautuu naamastani. Hän ottaa ahneen huikan lasista ja alkaa heti nieltään yskää väärään kurkkuun joutunutta nestettä. Vesi lentää eilisen iltpalan kanssa kaaressa peitolle, syliin ja lattialle.

Yskä ei lakkaa. Lapsi tuijottaa minua epäuskoinen ilme kasvoillaan, kun kiikutan hänet kylpyhuoneeseen. Kuorin likaiset vaatteet pois ja heitän kastuneet peitteet pesukoriin. Istutan lapsen suihkupään kanssa ammeeseen ja syöksyn pesemään oksennuksen lattialta ja sängynpäädyistä.

Olen tullut loistavaksi pikakävelyssä suihkuhuoneen ja milloin minkäkin pestävän nurkan välillä. Lattialle levitettyä vaippaa, särkynyttä lasia, matolle heitettyä leipälautasta ja aamuista oksennusvettä siivotessa pätevät aina samat lainalaisuudet: Jäljet pitää saada pestyä nopeasti, ettei kylpyhuonekaranteenissa oleva lapsi ehdi hukkoa ammeeseen, kaatua jakkaralla, kiivetä pesukoneeseen tai syöksyä takaisin rikospaikalle kierimään todistusaineistossa.

Palaan rätin kanssa pesuhuoneeseen vahtimaan, ettei lapsi päädy pinnan alle. Yritän tasata hengitystä, mutta äkillinen

happivirtaus saa tupakointiin tottuneen kehoni ilmeiseen hätätilaan ja väkivaltainen yskä repii keuhkojani. Lapsi katsoo minua suoraan silmiin ja huutaa kurkkunsa pohjalta: *Vittu!*

Jähmetyn paikalleni ja olen vähällä alkaa torua. Mutta en tiedä, onko sekään hyvä. Pelkään, että siitä se *vitun* hokeminen vasta alkaakin. Mietin, voinko vain olla kuin mitään ei olisi edes tapahtunut. Toisaalta mitä se sitten viestisi pienelle ihmiselle? Että *vittu* on ihan normaali osa alle kaksivuotiaan lapsen sanavarastoa?

Minä tiesin, että kiroilu olisi pitänyt osata lopettaa ajoissa. Olisin voinut alkaa sanoa peppu tai hemmetti. Kyllähän tämän olisi voinut aavistaa. Hän on oppinut kaikki muutkin huonot maneerini: hän tuhahtelee tuomitsevasti, naksauttelee kieltään, pyörittelee silmiään ja komentelee huhujen mukaan kärkkäästi kaikkia tarhakavereitaan etusormi pystyssä, jos he eivät tottele häntä. Olen huomaamattani tehnyt lapsestani aivan itseni kaltaisen. Ei hyvältä näytä. Toisaalta turha sitäkään nyt on enää itkeä.

Lapsen pesu ja kuivaus, aamupala ja vaatteet päälle, kengät jalkaan, kypärä päähän ja scootti alle. Kaikki sujuu ilman itkua. Tämä on aivan varmasti henkilökohtainen ennätysemme, tuumaan. Lapsi on jo ovella valmiina lähtemään, kun muistan, että jotain irtainomaisuutta on minullakin tapana kanniskella mukana päivisin.

Ihan hetki, äiti unohti tavarat, minä neuvottelen.

KENGÄT! hän huutaa vaativasti.

Pieni hetki, äiti ottaa vielä tietokoneen.

KENGÄT!

Ja laturin...

KENGÄT!

Ja puhelimen...

KENGÄT!

Ja puhelimen laturin...

KENGÄT!

JOOJOOÄITITULEEKYLLÄJALAITTAAKENGÄT!

Lapsi purskahtaa itkuun.

Ei, älä itke! KIITOS, kun toit nää, äiti laittaa ne jalkaan, heti kun saan tavarat käsistä. EI! Et sä mahdu nyt syliin! Älä itke kulta, no tule vaan, noin noin. Anteeksi, että äiti huusi. No niin, äitin pitää nousta ja laittaa tavarat laukkuun, pidä lujaa kiinni, ettet tipu, joo nyt laitetaan KENGÄT, hienosti.

Hiki valuu selkääni pitkin persvakoon ennen kuin pääsemme ulko-ovesta rappuun, ja paita kastuu sellaista vauhtia, että voisi kuvitella minun juosseen maratonin. Kaivelen taskujani, mutta nenäliinoja ei ole missään. En ole taaskaan käynyt kaupassa. Peruutan rattaat takaisin sisään, nappaan kylpyhuoneesta vajaan vessapaperirullan ja työnnän rattaat uudestaan ulos ovesta.

Puhelimeni piippaa ja värisee. Yllätyn kimeää teksitiviestiääntä, yleensä jengi ottaa yhteyttä WhatsAppissa. Jokainen raajani on aktiivisesti käytössä, mutta pesunkestävänä milleniaalina vapautan toisen käsistäni reaktionomaisesti ja vedän puhelimen esille. Työnnän rattaita, pidän laukkua ja puristan vessapaperirullaa yhdessä kädessä niin, että kämmen kramp-paa. Toisella avaan puhelimen lukitusta sormenjälkitunnisteella. Tilaan hissien potkaisemalla painiketta ja siirrän huomioni puhelimen ruutuun. Tuntematon numero: *Moi pitkästä aikaa. On huolen ikävä. Olis tosi kiva nähdä teitä, onnistuuks?*